

Styrets beretning 2015

Virksomhetens art

Afghanistankomiteen (NAC) ble stiftet i 1980, og er en medlemsbasert solidaritetsorganisasjon med virksomhet i Norge og Afghanistan. Organisasjonens formål er å; sammen med det afghanske folk bidra til utvikling av et selvstendig, fredelig og demokratisk Afghanistan; fremme kunnskap om Afghanistan i Norge; samt å fremme vennskap mellom det norske og det afghanske folk.

Afghanistankomiteen har hovedkontor i Kolstadgata 1 i Oslo. Programvirksomheten i Afghanistan ledes fra Kabul, med provinskontorer i Badakhshan, Ghazni og Faryab. Organisasjonen hadde i 2015 tre ansatte i Norge, og 278 ansatte i Afghanistan. Medlemmer som bidrar frivillig er en sentral ressurs i organisasjonen, i styret, prosjektutvalg, informasjonsutvalg, kvinnerettighetslag, ungdomslag og lokallaget i Bergen.

Styret

Styret i Afghanistankomiteen i 2015 har bestått av:

Leder: **Anne Hertzberg**

Nestleder: **Gry Synnevåg**

Representant for Prosjektutvalget: **Gry Synnevåg, vara: Brittina Berg**

Representant for Informasjonsutvalget: **Yahya Najafizada, vara: Terje Skauffjord**

Representant for Kvinneutvalget: **Masouda Dostyar**

Representant for Lokalkomiteen i Bergen: **Solveig Sandalsnes, vara: Helge Liland**

Frie styremedlemmer; **Norunn Grande, Elisabet Palerud, Farid Ghiami, Sverre Hjelleset, Farshad Tami (vara).**

Det har vært avholdt 6 styremøter i perioden: 6. juni, 17 september, 27 November, 25 februar og 25 april. Det ble avholdt et ekstraordinært styremøte 23 mai via skype. I tillegg vil styret møtes dagen før årsmøtet 3 juni.

Styrets arbeid

I samsvar med arbeidsprogrammet, vedtatt av landsmøtet 6 juni 2015, har styret hatt følgende fokusområder for arbeidet 2015: (1) Organisasjon, medlemmer og frivillighet, (2) Finansiering, (3) Utviklingsarbeid i Afghanistan, (4) Sikkerhet og (5) Informasjons og opinionsdanning. Styret er av den oppfatning at det er jobbet godt med arbeidsmålene, og at det kan vises til gode resultater av arbeidet.

1. Organisasjon, medlemmer og frivillighet

Styrets organisering og oppgaver

Gjennom året har det pågått et arbeid med ytterligere klargjøring av styrets rolle og ansvar. Generelt er det utviklet et sterkere fokus på å påse at vedtatte styringsdokumenter følges opp i virksomheten.

Spesielt gjelder dette styrets kontrollfunksjoner mht økonomistyring, og styrets ansvar for å påse at organisasjonen kan håndtere den krevende sikkerhetssituasjonen i Afghanistan. Organisasjonens forvaltningsrutiner er gjennomgått av både eksterne og interne aktører. Rapportene konkluderer i hovedsak med at NACs rutiner er tilfredsstillende. Arbeidet med å følge opp anbefalingene er godt i gang, men krever også oppfølging i neste styreperiode. Styret har også sørget for en konsolidering av regnskapet for virksomheten i Afghanistan og regnskapet for virksomheten i Norge, for å oppnå en bedre totaloversikt over organisasjonens midler.

Økt aktivitet i utvalg og lag.

Prosjektutvalget består av den samme stabile gruppen frivillige som tidligere år. Medlemmenes kompetanse dekker programområdene NAC arbeider med i Afghanistan. Utvalget har særlig bidratt på en rekke områder i oppfølging av organisasjon og program.

Informasjonsutvalget har gjennom året økt antallet medlemmer. Flere unge afghanere fra ulike steder i Norge har kommet til. Utvalget har også beholdt erfarne medlemmer, med solid kunnskap om organisasjonen og Afghanistan. Informasjonsutvalget er styrket som ressurs for organisasjonens informasjonsarbeid.

Høsten 2015 ble ungdomslaget og kvinnerettighetslaget etablert. Dette legger grunnlag for ny og økt medlemsaktivitet. Erfaringer så langt viser at det er behov for at sekretariatet er mer involvert i å gi arbeidsoppgaver til de frivillige, eventuelt å tilby aktiviteter som skoloring. Dette vil bli fulgt opp i neste periode. Flere av de nye medlemmene er også aktive i fortellerkunstprosjektet Upolert. Dette har ført til at det settes opp en egen forteller forestilling under Litteraturfestivalen på Lillehammer i mai 2016.

Lokallaget i Bergen fortsetter sitt vennskapsskolearbeid, og har i tillegg arrangert et åpent møte som var godt besøkt.

Det er i perioden utviklet en arbeidsbeskrivelse som formaliserer leder-teamets funksjon og ansvarsområde i Afghanistan. Lederteamet arbeider sammen med landdirektør, og er det viktigste organ for koordinering og faglig oppfølging av virksomheten i Afghanistan.

2. Finansiering

Afghanistankomiteen har lyktes med å inngå en ny treårig avtale med Norad, med et årlig beløp på 26,4 millioner, til 2018. Dette er en reduksjon i prosjektvolum på 17,5 % fra 2015 nivå, men kun 3,3 % i forhold til 2013. Afghanistankomiteen må likevel sies å være fornøyd med resultatet. Dette fordi det er store kutt i bistand til Afghanistan som følge av økonomiske nedgangstider i Norge, flere internasjonale kriser, samt økt antall flyktninger. Det er også inngått ny avtale om informasjonsstøtte med Norad, med en økning på 100 000 til 600 000 for 2016. Dette utgjør et viktig fundament for informasjonsvirksomheten i Norge. Styret har registrert at norske myndigheter tar større forbehold om årlig bevilgning enn tidligere år. Dette må organisasjonen vær oppmerksom på i neste periode.

Redusert støtte fra Norad er delvis kompensert av nye avtaler med internasjonale donorer. Som en del av et konsortium med to internasjonale organisasjoner har Afghanistankomiteen fått støtte til å etablere desentralisert fysioterapeut-utdanning. Afghanistankomiteen er også godkjent av FNs humanitære fond, og har inngått en avtale om humanitær assistanse til utvalgte distrikter i Badakhshan etter jordskjelvet i oktober 2015. Prosjektstøtten fra Sida, til utdanning av jordmødre og helsesøstre, samt fra Verdens Matvareprogram, og Norges Ambassade i Jakarta gjør også at Afghanistankomiteen har et solid grunnlag for fortsatt drift.

stemmer i norsk offentlighet gir også resultater. I hele styreperioden har det vært et kontinuerlig arbeide mot politikere og beslutningstakere i forhold til norsk bistand til Afghanistan. Fokus er nå rettet frem mot juni 2016, og offentliggjøringen av Godal-utvalgets rapport om det norske, militære og sivile engasjementet i Afghanistan 2001-2014. Rapporten, og debatten om rapporten vil bli viktig for fremtidig norsk Afghanistan-politikk.

Arbeidsmiljø og ansatte

Organisasjonen har to fast ansatte, og en prosjektbasert stilling i Norge. I tillegg gjøres bruk av korttidskontrakter ved behov i den grad organisasjonens økonomi tillater det. Arbeidsbelastningen kan til tider være meget høy. Sykefravær er derfor en stor risiko for organisasjonen, som ikke har noen å sette inn ved fravær. I 2015 hadde vi to lengre sykmeldinger. Den ene av disse kan relateres til stort arbeidspress over lang tid. Afghanistankomiteen har god mulighet til å tilrettelegge arbeid ved sykmelding, men det fører til økt arbeidsbelastning for øvrige ansatte, samt at enkelte oppgaver ikke løses.

Miljørapportering

Den største miljøpåvirkningen skjer gjennom reisevirksomhet. Det finnes ingen alternativ til fly mellom Norge og Afghanistan, og sikkerhetssituasjonen gjør at vi i økende grad er avhengig av fly for å reise internt i Afghanistan. I 2015 har vi gått over til papirløst regnskapssystem, og vi forsøker videre å gå over til mest mulig elektronisk lagring av dokumenter. Det pågår også et arbeid for å få til avtalegiro med flest mulig givere, noe som også vil bidra til å redusere bruken av papir.

Likestilling

Likestilling er en viktig verdi for organisasjonen. For å sikre at det jobbes systematisk og målrettet med likestilling i hele organisasjonen er det utviklet en «gender policy». Afghanistan er 35 % av de ansatte kvinner. Dette er meget høyt i afghansk sammenheng. I Afghanistan er det dessuten viktig å påse at våre ansatte reflekterer den etniske og språklige sammensetningen i landet. Et slikt fokus gjenspeiler seg også i informasjonsarbeidet i Norge, der vi er opptatt av å ha både kvinnelige og mannlige stemmer i debatter og publikasjoner. Vi er også opptatt av å invitere afghanske gjester med ulik etnisk bakgrunn. I styret sitter 7 kvinner og 6 menn. Av de tre ansatte i Oslo er det to kvinner og en mann.

Selv om norske myndigheter har inkludert Afghanistan blant landene som er prioriterte bistandsland, kan det ikke forventes at dagens nivå på bistand til Afghanistan vil bli opprettholdt. Dette krever et intensivt påvirkningsarbeid i Norge, samt at arbeidet med å skrive søknader til nye donorer vil bli intensivert i neste styreperiode

Når det gjelder innsamlingsarbeidet har vi samlet inn det vi trenger som egenandel til Norad i løpet av året, gjennom hovedsakelig to årlige brevkampanjer, Den Norske Jordmorforeningens 5. mai aksjon (Løp for livet) og vennskapsskolenes årlige innsamlinger. Arbeidet med å styrke innsamlingsarbeidet har også dreid seg om å få på plass grunnleggende infrastruktur, som database og bank-oppsett. Årsaker Afghanistankomiteen ikke kan lastes for har medført at dette har tatt mer tid enn ønskelig. Vi har likevel kommet langt med å få på plass de systemer som er nødvendig for en intensivt innsats for å få på plass nye givere.

3. Utviklingsarbeid i Afghanistan

Det er gjennomført en omfattende programutvikling i 2015. Programkomponentene utdanning, helse, styresett, mat og arbeid, likestilling og tilpasning til klimaendringer, er godt integrert, men likevel selvstendige. Det integrerte programmet ble vurdert som faglig godt av Norad. Dette utgjør et solid grunnlag for arbeid mot nye internasjonale donorer.

Gjennom flere år er det arbeidet med å styrke organisasjonens monitorering og evalueringssystem. Det innhentes jevnlig og systematisk informasjon ved bruk av både kvalitative og kvantitative metoder. Slutt-rapport på flere prosjekter dette året viser at vi kan dokumentere gode resultater av vårt arbeid. Resultater av utviklingsarbeidet i Afghanistan er utførlig beskrevet i årsrapporten som er tilgjengelig på www.afghanistan.no.

Prosjektutvalget har utarbeidet en gender-policy, og sammen med leder-teamet i Afghanistan er det utviklet en plan for hvordan denne skal implementeres i organisasjonen. Oppfølging av dette punktet må fortsette i neste periode.

4. Sikkerhet

Styreperioden har vært sterkt preget av en forverret sikkerhetssituasjon i Afghanistan. Ansattes sikkerhet er avhengig av at organisasjonen og de ansatte er akseptert og respektert lokalt. Det er nedlagt mye arbeid i å bedre systemer for håndtering av sikkerhet de senere årene, og håndtering av den krevende situasjonen det siste året viser at Afghanistankomiteen har solid kapasitet til å håndtere kritiske situasjoner i felt. Det er gjennomført et sikkerhetsseminar for ansatte, styreledelsen og ressurspersoner i Norge. Rutiner i forbindelse med frivillige, og andres reiser til Afghanistan er formalisert og styrket. Forsikringsordninger er forbedret. Krisekommunikasjonsplanverket er fullført for organisasjonen i Norge. Øvelser i krisekommunikasjon i Norge vil bli gjennomført i neste styreperiode.

5. Informasjon og opinionsdanning

Afghanistan-uka var årets mest omfattende informasjonstiltak. Uka koordineres av Afghanistankomiteen, og er en viktig arena for å synliggjøre et samlet norsk engasjement for Afghanistan, samt å fremme kunnskap om den aktuelle situasjonen i landet. De aller fleste norske organisasjonene som arbeider i og med Afghanistan var bidragsytere under Afghanistan-uka. Uka var generelt godt besøkt, og pressedeckningen var god. Afghanistankomiteen kan også vise til en økning i saker der vi kommer frem med våre synspunkter i aktuelle saker i media. Dette gjelder både hendelser i Afghanistan, og situasjonen for flyktninger i Norge. Vårt arbeid for å fremme afghanske

Redegjørelse om resultat og videre drift

Aktivitetsregnskapet viser et regnskapsmessig underskudd på tilsammen 1 106 641. Dette har sammenheng med en konsolidering av ulike regnskapsprinsipper i Norge og Afghanistan. Det er også NOK 72 886 i underskudd i innsamlingsregnskapet fordi det er overført et høyere beløp til prosjekter i Afghanistan enn det som ble samlet inn. Dette har sammenheng med at det for 2015 ble planlagt økt aktivitet i vennskapsskoleprosjektet ved å tilføre midler fra formålskapitalen om er øremerket til formålet. Det er et overskuddet i aktivitetsregnskapet for Norge på NOK 119 493, som er tilført annen formålskapital i samsvar med årsmøtets vedtak om å øke egenkapitalen. Annen formålskapital har dermed økt til 563 077.

Når det gjelder videre drift viser regnskapet at Afghanistankomiteen har kontrakter med UD og Norad på i underkant av 10 millioner kroner for 2016. I 2016 er det også inngått en ny treårig avtale på totalt 79,2 millioner for 2016-2018, som gir grunnlag for videre drift.

Av de totale kostnadene er 95,8 % anvendt til formålet. Administrasjonsprosenten er 3,9 %.

Oslo 3. juni 2016

Anne Hertzberg
Leder

Gry Synnevag
Nestleder

Solveig Sandalsnes

Masouda Dostyar

Yahya Najafzada

Sverre Hjelset

Norunn Grande

Elisabet Palerud

Farid Ghiami

Liv Kjølseth
Generalsekretær

